

Benim Radyom

K. Emrah Turna

emrahturna@yahoo.com

Başkent Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Radyo'nun tarihçesi üzerine kesin bir şeyler söyleyebilmek için ciddi çalışmalar yapmak gerekiyor. Bunun nedeni birçok ülkeden farklı kişilerin bu buluşu üstlenmesi. *"Yüksek frekans alternatörü denilen buluşu yapan ve 46 yıl boyunca General Electric Şirketi'nde çalışan Ernst Alexanderson'un adından söz ediliyor. 1904 yılında işe girişen Alexanderson, 1906 yılında Amerika'da ilk deney niteliğindeki radyo yayını mümkün kılan kişi olmuştur."*¹ Ancak bunun öncesinde ve sonrasında radyo sinyallerine dair birçok çalışma yapıldığı bilinmesine rağmen, hangilerinin kimler tarafından başarı ile sonuçlandırıldığını bilmiyoruz. Tarihçesinde karşılaştığımız tüm karmaşıklıklar karşısında radyo, kısa bir süre içerisinde insanların hayatının önemli bir bölümünü işgal etmeye başladı. Benim Radyo'ya aşık oluşum bir gün bir otel odasında olmuştum. Yaşımı hatırlamıyorum ama oldukça küçüktüm sanırım ve tatil için bir sahil kasabasına gitmiştik. Küçük el radyosu ile müzik dinlemeye çalışıyordum ama bir radyo kanalı bulmak bulduğum yerde imkansız gibi bir şeydi. Hışırtıların sonunda bir şeyler buldum. Birkaç adam bir şeyler anlatıyordu. Önce pek anlam veremedim. Tiyatroya benziyordu ama radyoda tiyatro olmazdı ki... Dinledikçe daha da sevdim. Sessiz otel odasında küçük bir el radyosu beni aldı götürdü uzaklara. Sanki radyoda konuşan o adamların arasında bir yerlerdeydim. Sonradan adının "Radyo Tiyatrosu" olduğunu öğrendim ve bu "Radyo Tiyatrosu" beni inanılmaz derecede etkilemişti. TRT'nin hala aynı özen ile bu programları sürdürüyor olması oldukça sevindirici. Bu hikayenin yaşandığı dönemden yıllar sonra Radyo'nun hayatımın tam orta noktasında olacağını nereden bilirdim...

Aslında hep gizemli bir şeyler vardı radyoda benim için. Özellikle yurtdışında yaşadığım dönemde "Kısa Dalga"dan² Türkiye'deki olayları, ama özellikle futbol maçlarını, takip etmek için elimden düşmezdi radyom. Türkiye'nin Sesi radyosunu yakalayabilmek için dakikalarca, bazen saatlerce uğraştığımı hatırlarım. İlgilenmiş olanlar bilecektir, kısa dalga içerisinde bir tane bant bulunmaz. Bu 8 - 9 tane fm bandı olması gibi bir şeydir ve işin kötü yanı aradığınız radyo dün ya da bu sabah bıraktığınız yerde değildir. Saatlere göre frekans değişir ve siz baştan ayarlarsınız. Bazen bu arayışlar sırasında bir sürü yabancı dilde yayın yapan radyolar ile karşılaştım. Arapça, İngilizce,

Fransızca, Almanca, Rusça. Ve bazen hangi dil olduğunu hiç anlayamadığım radyolar ile. Tam bir kültür bombardımanı... Tüm bu radyoların arasında gelip giderken bir de acayip sesler çıkarırdı kısa dalga bandındaki radyom. Seslerin uzaydan geldiğini ve bir anlamı olduğunu düşünürdüm hep. Yıllar sonra Jodie Foster'ın oynadığı "Mesaj - Contact" adlı filmde çok etkilenişimde bunun da bir payı vardır belki de. Bu filmde uzaydan gelen radyo sinyallerini çözmeye çalışıyorlardı.

Hayatımın tüm evrelerinde bir şekilde karşılaştım radyo ile, ama o'nun hayatımın neredeyse tam orta noktasına yerleşmesi üniversiteye girdiğim dönemde oldu. Üniversiteye başladığım ilk gün tanıştığım arkadaşlarımla okulda bir faaliyet içinde bulunmamız gerektiğini düşünüyorduk. İşte bu faaliyet bir "Üniversite Radyosu" idi. Hiç beklemeden Başkent Üniversitesi Radyo Topluluğu'nu kurmak için girişimlerde bulunduk ve bu dönemde öğrendik ki bizim başvurumuz öncesinde radyoya dair çok fazla sayıda teklif ve başvuru geri çevrilmişti. Kısa bir kuşku döneminden sonra çalışmalarımıza başladık. Önce Topluluk içerisinde bir yapılanma gerçekleştirmemiz gerekiyordu. Bunu yapmamız zor olmadı, çünkü bu işe ilgisi olan fazlasıyla arkadaşımız vardı. Oldukça ciddi bir çalışma dönemine girmiştik. Artık hepimiz akşam evlerimize döndüğümüzde bile bu işi konuşuyorduk. İşin güzel tarafı birçoğumuz henüz bölüme geçmemiştik ve İngilizce hazırlıkta okuyorduk. Bu, radyo için fazlasıyla zamanımız olduğunu gösteriyordu. Topluluğumuz 21 Aralık 2000 tarihinde resmen kurulmuştu ve biz bu tarihin çok öncesinde çalışmalarımıza başlamıştık. Ankara ve İstanbul'daki radyocularla görüşüp onları ziyaret edip işi öğreniyorduk, fuarlara gidip cihazlar konusunda bilgi alıyorduk. Bunun yanında hedefimiz olan "Başkent Üniversitesi Radyosu" nun altyapısını oluşturmak için çalışmalara başlamıştık. Çalışmalarımız en iyisini oluşturmak için hafta sonu, tatil ve hatta yaz tatili dinlemeden devam ediyordu. Yazın herkes tatil yaparken biz 3 ay boyunca üniversitedeki ofisimizde radyomuzun nasıl olması gerektiğine dair ateşli tartışmalar yapıyorduk ve hatta bazen ciddi kavgalar ediyorduk. İncelemelerimiz sadece ulusal ve yerel radyolarla kalmıyor, Avrupa ve Amerika'daki üniversite radyolarına kadar derinleşiyordu. Dünya müzik listeleri sürekli takip edilip listeleniyordu. Elimizdeki tüm imkansızlıklara rağmen amatör bir ruhla, ancak profesyonel bir şekilde çalışıyorduk. Dijital ortamda arşivlediğimiz şarkılar ulusal bir radyonunkine eşdeğer büyüklüğe ulaşmıştı. Türkiye'nin büyük, ulusal ve yerel radyolarına ve televizyonlarına teknik

¹ <http://www.maximumbilgi.com/teknoloji/radyonuntarihcesi.htm>

² 2001 yılında Başkent Üniversitesi Radyo Topluluğu bünyesinde kurduğumuz müzik grubunun adını, bu hikayelerden esinlenerek "Kısa Dalga" koyduk.

altyapı sağlayan şirketlerle görüşmelerimiz ve toplantılarımız sonucunda artık üniversitemize Radyo kurulumu için vereceğimiz projeler tamamlanmıştı. Proje, teknolojik anlamda Türkiye'nin en iyi stüdyosuna sahip olmamız için ne gerekiyorsa barındırıyordu. Projemizi vermemizle birlikte Radyo Topluluğu'nun asıl amaçlarından biri sonlanmıştı. Üyelerimize gereken eğitimleri vermiştik, artık bekleme zamanıydı.

Tüm bu süreç içerisinde sayısız kişi ile irtibata geçtik. Zaman zaman kızdık, üzüldük, umutsuzlandık, tekrar umutlandık... Vazgeçmek çok zor geliyordu bize çünkü bu topluluk bizim çocuğumuz gibiydi. En güzel dostluklarımız burada oluştu ve birlikte inanılmaz güzel günler geçirdik, iyi ve kötü zamanlarda birlikteydik. Topluluğumuzun ofisi elimizden gittiğinde bile çok üzülmüştük. O odanın her bir tarafında hepimizin anıları vardı. Topluluğu kapatsaydık ve amacımızdan vazgeçseydik kim bilir hayatımızda nasıl bir boşluk olurdu.

Gelen ilk güzel haber girişimlerimiz sonucunda ortaya çıkan etkileşim sonucu üniversitemizin İletişim Fakültesi altında Radyo ve Televizyon Bölümü kurulmasına dairdi. Ardından bir radyo kurulacağı bildirildi. Uzun uğraşlar sonucu yaptığımız çalışmalardan yararlanmıştı. Rüyamız artık gerçek oluyordu.

"Radyo Tiyatro" sunu dinleyip de çok etkilendiğim dönemin ardından yıllar geçmişti, ama o zaman başlayan bu radyo aşkı bugün hayatımda çok önemli bir yer kaplıyordu. Biliyorum yalnız değilim. Benim gibi radyo aşığı dostlarımla birlikteyim. Geçmiş sadece geçmiş olacak artık.

Yeni heyecanlar bizi bekliyor...

21 Aralık 2000 tarihinde kurulan Başkent Üniversitesi Radyo Topluluğu'nun uzun çalışmaları sonucunda

Radyo Başkent yayın hayatına başladı. Radyo Başkent'i Ankara'da FM 104.2 frekansından dinleyebilirsiniz. Başta Başkent Üniversitesi Radyo Topluluğu Yönetim Kurulu Başkanı K. Emrah Turna olmak üzere, tüm Radyo Topluluğu üyelerine teşekkür ederiz.

* Başkent Üniversitesi Radyo Topluluğu
İnternet Sitesi:
<http://www.radyo.baskent.edu.tr>